

Хмельницький національний університет

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

студентів спеціальності 015

**«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА.
ТРАНСПОРТ»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Хмельницький 2018

Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт студентів спеціальності 015 «Професійна освіта. Транспорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укл. І.І. Герніченко, В.М. Приймак. – Хмельницький: ХНУ, 2018 – 20 с.

Навчально-методичне видання

*Затверджено на засіданні кафедри
технологічної та професійної освіти і
декоративного мистецтва
Протокол №__ від __ ____ 201__р.*

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Тематика дипломних робіт	5
3. Типи, структура та обсяг випускових робіт, вимоги до їх оформлення.....	6
4. Керівництво виконанням випускових робіт.....	9
5. Основні підходи до змісту завдань, розв'язуваних у випускових роботах.....	11
6. Контроль за роботою студента у процесі виконання дипломнихробіт.....	12
7. Рецензування випускових робіт.....	13
8. Організація та порядок захисту дипломних робіт	13
Додаток А. Приклад форми завдання на кваліфікаційну роботу	17
Додаток Б. Форма титульного аркуша дипломного проекту (роботи).....	19
Додаток В. Орієнтовна структура рецензії	20

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дипломна робота є нормативною формою державної атестації випускників Хмельницького національного університету другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта. Транспорт».

Дипломна робота виконується студентами, які здобувають освітній рівень магістра, на завершальному етапі навчання в університеті та передбачає:

— систематизацію, закріплення, узагальнення та розширення отриманих теоретичних і практичних знань зі спеціальності,

— розвиток умінь самостійного використання цих знань для вирішення конкретних технічних, економічних, педагогічних та інших спеціальних завдань, пов'язаних з темою дипломної роботи;

— розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Студенти мають продемонструвати ступінь своєї готовності до самостійного вирішення типових задач діяльності, передбачених освітньою програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю. На основі визначених в освітній програмі цілей освітньої та професійної підготовки та встановлених вимог до системи умінь і знань, професійних і громадянських якостей випускника університету з відповідної спеціальності, в ХНУ готують фахівців для викладацької діяльності у системі професійної освіти, вищих навчальних закладах I та II рівня акредитації, а також інженерної, керівної, організаційної діяльності у сфері обслуговування та ремонту автомобільного транспорту.

Типові задачі діяльності визначаються виходячи з того, що випускники мають можливість працювати у технічних училищах, технікумах та ліцеях на посадах викладача загальнотехнічних дисциплін машинобудівного профілю, викладача спеціальних дисциплін автоексплуатаційного, авторемонтного та машинобудівного профілю, директора професійного навчального закладу, заступника директора з навчально-виховної роботи; у системі підвищення кваліфікації робітників професійно-технічної освіти (майстрів професійного навчання) на посадах викладача загальнотехнічних, психолого-педагогічних, методичних і спеціальних дисциплін, викладача-методиста; на автотранспортних і авторемонтних підприємствах та підприємствах технічного обслуговування автомобілів на посадах головного інженера, начальника технічного відділу, інженера-механіка, інженера-технолога, інженера-експлуатаційника з автомобільних перевезень, у відділах технічного навчання на посадах викладача (інструктора) професійної підготовки.

2. ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Тематика дипломних робіт студентів спеціальності «Професійна освіта. Транспорт» розробляється випусковою кафедрою.

На кожний навчальний рік тематика дипломних робіт оновлюється; обговорюється і рекомендується на засіданнях випускової кафедри.

Студенту надається право обирати тему дипломної роботи (за погодженням з керівником) або запропонувати власну тему з обґрунтуванням доцільності її розробки.

У разі відмови або неспроможності студента вибрати тему дипломної роботи керівник може надати студентові тему на свій розсуд.

Закріплення теми за студентом та призначення йому керівника виконання дипломної роботи здійснюється на основі його письмової заяви на ім'я завідувача кафедри і рішення кафедри з оформленням відповідного протоколу.

Тема має бути вибрана не пізніше ніж за 1,5...2 місяці до початку переддипломної практики.

Завдання на дипломну роботу, складене керівником і затверджене завідувачем кафедри, із зазначенням терміну закінчення роботи, видається студенту до початку переддипломної практики. Завдання оформлюється на бланку, форма якого затверджена наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 року № 384 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації» (форма № Н-9.01).

Виконання завдання конкретизується календарним планом роботи студента. Це надає можливість організувати і спланувати роботу студента, здійснювати систематичний контроль за нею і за необхідності надавати допомогу.

Остаточне формулювання тем випускових робіт і закріплення їх за студентами, а також призначення студентам керівників затверджується наказом по університету не пізніше ніж через два тижні після закінчення терміну переддипломної практики. Номер та дата видання наказу вписуються у видані раніше студентами завдання на випускові роботи.

Тематика дипломних робіт є доволі різноманітною, що забезпечує студентам широкі можливості вибору.

Орієнтовна тематика дипломних робіт

1. Організація і технологія ремонту машино-тракторного парку в конкретному підприємстві.
2. Вдосконалення технології ремонту машинно-тракторного парку на підприємстві.
3. Технологія відновлення деталі (колінчастого валу, блоку циліндрів двигуна, розподільного валу і ін.) На підприємстві.
4. Технологія ремонту агрегату (вузла) автомобіля на ремонтному підприємстві.
5. Розробка ділянки діагностики, технічного обслуговування і ремонту агрегату (вузла) автомобіля.
6. Реконструкція ремонтної майстерні підприємства.
7. Вдосконалення організації і технології ремонту автомобілів, агрегатів на підприємстві.
8. Проект нової (або реконструкції існуючої) станції технічного обслуговування і ремонту автомобілів підприємства.
9. Організація і технологія відновлення деталей на підприємстві.
10. Розробка заходів щодо підвищення безвідмовності і довговічності відремонтованих двигунів ремонтному заводу.
11. Підвищення показників прохідності автомобілів;
12. Підвищення керованості та стійкості автомобілів;
13. Покращення плавності ходу автомобілів;
14. Покращення екологічних показників роботи автомобільного транспорту;
15. Покращення паливної економічності автомобілів;
16. Підвищення надійності та безпеки транспортних засобів

3. ТИПИ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ ВИПУСКОВИХ РОБІТ, ВИМОГИ ДО ЇХ ОФОРМЛЕННЯ

Оскільки освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта. Транспорт» передбачає формування комплексних знань, умінь і навичок студентів для самостійного вирішення як *інженерних*, так і *педагогічних завдань*, випускові роботи студентів відрізняються від дипломних робіт студентів інших спеціальностей.

Накопичений випусковою кафедрою досвід керівництва виконанням дипломних робіт студентами, які здобувають освітній рівень магістра зі

спеціальності «Професійна освіта (транспорт)», свідчить про наявність і доцільність різних типів випускових робіт, які різняться за характером виконуваних у роботі завдань та структурою роботи.

Випускова робота складається із пояснювальної записки та графічної (ілюстративної або ілюстративно-графічної) частини.

Зміст пояснювальної записки та графічної (ілюстративної або ілюстративно-графічної) частини визначається темою випускової роботи і широко варіюється залежно від особливостей теми.

У пояснювальній записці до дипломної роботи наводиться інформація про виконані в межах роботи проектно-конструкторські, технологічні, науково-педагогічні, інженерно-педагогічні, навчально-методичні, науково-дослідні, організаційно-економічні та інші розробки.

У загальному випадку у структурі пояснювальної записки виділяють вступну та основну частини, а також додатки (якщо в них є необхідність).

Вступна частина обов'язково містить:

- титульний аркуш,
- завдання на дипломну роботу,
- реферат (анотація),
- зміст,
- скорочення та умовні позначення (за потреби).

Титульний аркуш є першою сторінкою дипломної роботи і містить назву університету, факультету і кафедри; назву теми, відомості про виконавця і керівника роботи, підписи виконавця та відповідальних осіб (завідувача кафедри, керівника роботи, консультантів), рік виконання тощо. Бланк та зразок титульного аркуша наведений у додатку Б.

Завдання на дипломну роботу розміщується безпосередньо за титульним аркушем на наступній сторінці і містить інформацію: назва навчального закладу, факультету, кафедри; освітній рівень, галузь знань, спеціальність (спеціалізація); прізвище, ініціали виконавця та керівника; тема роботи, що затверджена відповідним наказом ректора університету; строк подання виконаної роботи, вихідні дані, зміст пояснювальної записки, перелік графічного матеріалу, календарний план виконання роботи, підписи виконавця та відповідальних осіб.

Реферат (анотація) до дипломної роботи призначений для ознайомлення з її змістом і має бути стислим і інформативним. Реферат має містити: тему роботи; прізвище та ініціали автора і керівника роботи; обсяг пояснювальної записки і графічної частини, кількість рисунків, таблиць, додатків; перелік ключових слів (5-15 слів або словосполучень); стислий опис виконаної роботи; підпис автора та дата подання роботи до захисту.

Основна частина складається зі:

- вступу,
- розділів основного тексту,
- висновків,
- переліку посилань.

У вступі коротко викладають оцінку сучасного стану питання, мету і завдання дипломної роботи, обґрунтовують взаємозв'язок інженерної та педагогічної складових (аспектів) роботи. Обсяг вступу зазвичай складає 2...3 сторінки.

У розділах основного тексту послідовно висвітлюються всі питання, що підлягають розробці у відповідності із завданням на випускову роботу.

Обсяг складових суті пояснювальної записки у загальному випадку розподіляється таким чином:

- обґрунтування теми роботи (техніко-економічне або інженерно-педагогічне, у т.ч. огляд літературних джерел, патентів і т.п.) – приблизно 10 % від загального обсягу суті записки;
- інженерно-технічна та педагогічна частини разом – приблизно 70...80 %. Слід врахувати, що співвідношення обсягів інженерно-технічної та педагогічної частин безпосередньо залежить від передбачених завдань і становить 2...4 розділи – інженерно-технічна частина, 1...2 розділи – педагогічна.;
- питання екології, охорони праці та безпеки у надзвичайних ситуаціях – 5... 10%;
- порівняльна оцінка роботи – до 5 %.

У висновках має бути розкрита позиція студента під час виконання завдань, підведені підсумки роботи. Обсяг висновків у загальному випадку складає 3...4 стор.

Перелік посилань являє собою список використаних джерел, на які є посилання у відповідних місцях тексту записки

До *додатків* включають необхідний для повноти сприйняття випускової роботи допоміжний матеріал, який в основній частині обтяжував би текст.

Графічна частина дипломної роботи у загальному випадку містить такий матеріал:

- до техніко-економічного обґрунтування теми роботи – 1...2 аркуші формату А1;
- конструкторські, проектні, організаційно-економічні розробки, розробки з безпеки життєдіяльності, робочі креслення деталей та ін. – до 4 аркушів формату А1;
- до педагогічної частини – 1...2 аркуші формату А1;

- до техніко-економічної порівняльної оцінки роботи –1 аркуш формату А1.

Ілюстративна частина магістерської роботи являє собою комп'ютерну презентацію (у загальному випадку в обсязі 20...25 слайдів) та роздавальний ілюстративний матеріал у вигляді цієї презентації, роздрукованої на одному боці аркушів формату А4, - один слайд на одному аркуші. Кількість слайдів на кожен складову частину роботи визначається пропорційно до обсягу цієї частини в структурі роботи.

Зміст пояснювальної записки та перелік графічних (ілюстративних) матеріалів конкретизуються у завданні на випускову роботу

Обсяг пояснювальної записки до випускової роботи має становити 80... 100 сторінок формату А4 при машинописному або машинному способі оформлення (100... 120 сторінок рукописного тексту); графічної частини дипломної роботи – не менше 6 аркушів формату А1.

Загальні вимоги до оформлення випускової роботи.

Оформлення ДП має відповідати вимогам чинних стандартів: ЄСКД, СОУ 207.01:2017 та ін.

Бібліографічні описи мають відповідати вимогам СОУ 207.02:2017.

4. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ЗМІСТУ ЗАВДАНЬ, РОЗВ'ЯЗУВАНИХ У ВИПУСКОВИХ РОБОТАХ

В дипломних роботах студентів спеціальності «Професійна освіта (Транспорт)» передбачені взаємопов'язані розгорнуте інженерно-технічне та локальне педагогічне завдання. Відповідно розгорнуте інженерно-технічне завдання формулюється таким чином, що в інженерно-технічній частині роботи розробляються питання, які пропонуються для розробки студентам спеціальності «Автомобілі та автомобільне господарство», з тією різницею, що кількість питань, які належить розробити, для студентів спеціальності «Професійна освіта (Транспорт)» зменшується порівняно з кількістю питань для студентів інженерних спеціальностей.

Залежно від переліку питань, що підлягають розробленню і висвітленню, в основному розділі першої частини дипломний проект може бути технологічним (пов'язаним із проектуванням нового або реконструкцією діючого авторемонтного чи автотранспортного виробництва, а також його окремої виробничої зони (дільниці); розробленням нового або модернізації існуючого технологічного процесу виробництва) або конструкторським (присвяченим або модернізації автомобільного транспорту з метою покращення

його показників роботи, або розробленню нового обладнання для обслуговування чи ремонту автомобілів). Обов'язковими в першій частині дипломного проекту є економічний розділ, що включає у себе техніко-економічний аналіз прийнятих технічних, технологічних і організаторських рішень та розділ із охорони праці, в якому подається розроблення відповідних заходів, що забезпечують безпечне функціонування авторемонтного або автотранспортного виробництва.

Оскільки дипломні роботи повинні являти собою цілісну розробку або дослідження з актуальних питань майбутньої професійної діяльності студента, їх інженерно-технічна і педагогічна частини мають бути органічно поєднані.

Під час виконання другої частини дипломного проекту студенти повинні показати ступінь сформованості у них методичної компетенції.

Педагогічна частина дипломного проекту може бути присвячена організації і проведенню системи занять з теми або розділу дисципліни теоретичного навчання; формуванню основних професійних навичок під час виробничого навчання; активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів в процесі навчання; розробленню навчального обладнання, навчальних і наочних посібників, засобів контролю успішності та рекомендацій щодо їх застосування; використання міжпредметних зв'язків тощо. Важливо, щоб навчальний матеріал, із яким буде працювати студент у другій частині проекту, був пов'язаний із питаннями, що вирішувалися в його першій частині.

Педагогічну частину доцільно розпочинати із розділу, в якому проектується зміст навчального матеріалу теми або розділу. Процедура проектування складається з наступних послідовних етапів: цілепокладання; визначення основних понять; пошук джерел інформації; укладання інформаційного поля; встановлення базового матеріалу; визначення дидактичних одиниць та їх характеристика; структурування навчального матеріалу та визначення послідовності його вивчення.

Найбільш типовими назвами розділів другої частини проекту є:

1. Ознайомлення учнів професійно-технічних навчальних закладів з будовою та обслуговуванням ...
2. Тематичне планування навчального матеріалу...
3. Система засобів контролю засвоєння навчального матеріалу...
4. Система засобів унаочнення навчального матеріалу...
5. Візуалізація навчального матеріалу ...
6. Система уроків для вивчення навчального матеріалу ...
7. Система уроків для формування професійних умінь з ...
8. Конструювання навчального посібника з ...

5. КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ ВИПУСКОВИХ РОБІТ

Керівниками випускових робіт студентів спеціальності 015 «Професійна освіта (Транспорт)» призначаються провідні викладачі випускової кафедри.

За одним керівником закріплюють звичайно двох-трьох студентів.

У зв'язку з тим, що кожна випускова робота являє собою тісне сполучення інженерної та педагогічної проблематики, на всіх етапах її підготовки потрібна узгоджена робота керівника і консультанта з педагогічної частини.

Крім того, для роботи над розділом з охорони праці та безпеки життєдіяльності студенту може призначається консультант від кафедри «Безпека життєдіяльності».

Основні *обов'язки керівника* випускової роботи :

- розробка тематики випускових робіт;
- розробка завдання на випускову роботу;
- розробка календарного плану виконання випускової роботи;
- співпраця з консультантами (у разі потреби - підбір консультантів) з окремих розділів випускової роботи;
- підбір переліку основної літератури та інформаційних джерел, необхідних для виконання роботи;
- керівництво переддипломною практикою;
- проведення планових консультацій у процесі виконання роботи;
- перевірка виконання роботи по частинах за встановленим у завданні календарним планом та роботи в цілому;
- інформування завідувача кафедри про наявні недоліки у роботі студента, невиконання календарного плану роботи;
- складання висновку про роботу студента під час виконання роботи та виконану роботу.

Основні *обов'язки консультанта*.

- участь у розробці тематики випускових робіт,
- участь у розробці завдання на випускову роботу,
- участь у розробці календарного плану виконання випускової роботи;
- співпраця з керівником роботи з питань узгодження структури, змісту, завдань дипломної роботи;
- підбір переліку додаткової літератури та інформаційних джерел;
- проведення планових консультацій,
- перевірка виконання відповідного розділу (розділів) роботи по частинах і у цілому;
- інформування керівника роботи та завідувача кафедри про наявні недоліки у роботі студента, невиконання календарного плану роботи.

Керівник і консультанти в процесі виконання випускової роботи повинні ініціювати прийняття студентом самостійних творчих рішень, а не тільки надавати допомогу у вирішенні тих або інших питань.

Керівник випускової роботи має право порушувати питання перед завідувачем кафедри про припинення виконання роботи за наявності значного відставання студента від календарного плану, низької якості його роботи, загрози порушення терміну захисту.

Відвідування студентом планових консультацій є обов'язковим.

За підготовку, якість і своєчасне виконання дипломної роботи, правильність усіх даних та розрахунків і прийнятих у роботі рішень відповідає студент-виконавець.

6. КОНТРОЛЬ ЗА РОБОТОЮ СТУДЕНТА У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Основні форми контролю:

- систематичний контроль керівника дипломної роботи (на консультаціях) із заповненням календарного плану виконання випускової роботи;

- періодичний контроль з боку спеціальної комісії, призначеної завідувачем кафедри. Цей контроль звичайно проводиться двічі (відповідно до графіка кафедри). Студенти на контроль представляють всі наявні у них матеріали. Підсумки контролю розглядаються на засіданнях кафедри (з оформленням відповідного протоколу) та доводяться до відома деканату факультету. Відстаючим студентам призначається час додаткового перегляду або ставиться питання перед деканатом про вживання особливих заходів;

- спеціальний контроль, який здійснює комісія у додатковий термін для відстаючих студентів з метою усунення відставання від календарного плану;

- контроль матеріалів випускової роботи щодо дотримання стандартів (нормоконтроль);

- остаточний контроль завершеної роботи, який здійснюється завідувачем кафедри (за умови позитивного висновку керівника) з метою її допуску до захисту у Державній екзаменаційній комісії (ДЕК).

При недопущенні випускової роботи до захисту (за висновком завідувача кафедри) це питання обговорюється на засіданні кафедри. Протокол засідання кафедри з обґрунтованим висновком подається деканові факультету для розгляду питання про відрахування.

7.РЕЦЕНЗУВАННЯ ВИПУСКОВИХ РОБІТ

Повністю виконана випускова робота, щодо якої є позитивні висновки керівника та кафедри, представляється студентом на рецензію спеціалісту відповідної кваліфікації.

Рецензентами можуть бути висококваліфіковані фахівці підприємств і організацій, які здійснюють дослідження, проектування, виробництво, сертифікацію, експлуатацію, ремонт, модернізацію автотранспортних засобів або працюють у сфері навчання і підвищення кваліфікації персоналу автотранспортних підприємств.

Склад рецензентів затверджується деканом факультету за поданням завідувача випускової кафедри.

Рецензія пишеться у довільній формі, хоча підпорядковується ряду загальних вимог (див. додаток В). Рецензент обов'язково дає коротку кількісну та якісну характеристику дипломної роботи, оцінює якість її оформлення, критично аналізує зміст кожного розділу та повноту розкриття теми, відповідність структури та змісту встановленим вимогам, робить загальний висновок щодо якості випускової роботи та можливості представлення її до захисту, а також щодо відповідності підготовки студента вимогам освітньої програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта.Транспорт», пропонує доцільну на його погляд оцінку поданої роботи.

Рецензія пишеться рецензентом від руки або виконується машинним способом. Власноруч підписуючи рецензію, рецензент обов'язково вказує своє прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посаду, дату написання рецензії.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Для захисту дипломних робіт створюються відповідні Державні екзаменаційні комісії (ДЕК). ДЕК, окрім перевірки науково-теоретичної та практичної підготовки випускників та вирішення за результатами захисту випускової роботи питання про присвоєння їм кваліфікації інженера-механіка, викладача дисциплін в галузі транспорту та видачу державного документа про освіту та кваліфікацію, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки магістрів у Хмельницькому національному університеті.

Державні екзаменаційні комісії організовуються щорічно і діють протягом календарного року. До складу ДЕК входять голова і члени комісії.

Голова комісії призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією ректора університету з числа провідних спеціалістів виробництва або вчених.

До складу ДЕК входять завідувач, професори та доценти випускової кафедри, провідні спеціалісти виробництва, а також секретар комісії. Персональний склад членів ДЕК затверджується ректором університету.

Робота Державних екзаменаційних комісій проводиться у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Графік роботи ДЕК затверджується ректором університету. Розклад роботи ДЕК доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку захисту випускових робіт.

До захисту дипломних робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, що засвідчується довідкою про успішність, яка є складовою «Подання Голові Державної екзаменаційної комісії щодо захисту дипломного проекту (роботи)» (форма № Н-9.03, затверджена наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 року № 384 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації»).

Студент, допущений до захисту, зобов'язаний не пізніше останнього робочого дня, що передує захисту, подати до деканату факультету «Подання Голові Державної екзаменаційної комісії щодо захисту дипломного проекту (роботи)» з висновками керівника дипломної роботи і кафедри та рецензією на роботу.

Списки студентів, допущених до захисту випускових робіт, подаються в ДЕКи деканом гуманітарно-педагогічного факультету.

Перед початком захисту деканом факультету подаються у ДЕК також такі документи:

- зведена відомість про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проектів і робіт, практик;
- «Подання Голові Державної екзаменаційної комісії щодо захисту дипломного проекту (роботи)» (з довідками про успішність та висновками керівників і кафедр);
- рецензії на випускові роботи.

Також у ДЕК можуть бути подані інші матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаних робіт: друковані статті за темою роботи, документи, які вказують на практичне застосування роботи, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

Захист дипломних робіт відбувається на відкритому засіданні ДЕК.

Студент зобов'язаний вчасно з'явитися на засідання ДЕК, маючи при собі випускову роботу у повному обсязі та залікову книжку. Для демонстрації ілюстративної частини випускових робіт студенти також повинні мати відповідний електронний носій, сумісний з наявним мультимедійним обладнанням. Пояснювальну записку, примірник роздавального ілюстративного матеріалу (якщо такий матеріал передбачено) з оригіналом титульного аркуша та залікову книжку студент передає секретареві ДЕК. Аркуші графічної частини розміщуються студентами згідно з черговістю захистів на спеціально обладнаних стендах. Роздавальний ілюстративний матеріал студент роздає голові і членам ДЕК безпосередньо перед захистом.

Секретар ДЕК оголошує прізвище, ім'я та по-батькові студента, тему дипломної роботи, ознайомлює присутніх з показниками успішності студента протягом навчання та змістом рецензії на випускову роботу, передає голові ДЕК всі документи (у тому числі пояснювальну записку та примірник роздавального ілюстративного матеріалу, якщо такий матеріал передбачено) і надає слово студенту.

Тривалість доповіді студента повинна бути не більше 15 хв. У доповіді мають бути сформульовані мета і завдання роботи, послідовно висвітлені основні розробки, а також найбільш оригінальні та цікаві рішення. Після доповіді студент відповідає на питання членів ДЕК.

Результати захисту дипломної роботи визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно» та відповідною кількістю балів за шкалою оцінювання ECTS. Результати захисту випускових робіт оголошуються у цей же день після оформлення протоколів засідання ДЕК.

Рішення державної комісії про оцінку знань, виявлених при захисті дипломної роботи, а також про присвоєння студенту-випускнику відповідної кваліфікації та видання йому державного документа про освіту та кваліфікацію ухвалюється ДЕК на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови є вирішальним.

Всі засідання ДЕК протоколюються. У протоколи вносяться оцінки, одержані при захисті роботи, записуються питання, що ставились, особливі думки членів ДЕК, вказується здобутий освітній рівень та кваліфікація, а також, який державний документ про освіту та кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки) видається студенту-випускнику, що закінчив університет.

Студент, який при захисті випускової роботи отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету, і йому *видається* академічна довідка. У випадках, коли захист роботи визнається незадовільним, ДЕК встановлює, чи

може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випусковою кафедрою.

Студент, який не захистив випускову роботу, допускається до повторного захисту роботи протягом трьох років після закінчення університету.

Студентам, які не захистили дипломну роботу з поважної причини (документально підтвердженої), ректором університету може бути подовжений строк навчання до наступного терміну роботи ДЕК із захисту дипломних робіт, але не більше ніж на один рік.

Додаток А
(довідковий)

Приклад форми завдання на кваліфікаційну роботу

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет _____
Кафедра _____
Освітній рівень _____
Галузь знань _____
Спеціальність _____
Спеціалізація _____
Освітня програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

____. ____ 20__

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) _____

керівник проекту (роботи) _____

Затверджено наказом ректора університету від ____ ____ 20__ р. № ____

2. Строк подання студентом проекту (роботи) на кафедру _____

3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): _____

5. Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів дипломного проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів (розділів) дипломного проекту(роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка

Студент

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Додаток Б
Форма титульного аркуша дипломного проекту (роботи)

Повна назва вищого навчального закладу

Повна назва факультету

Повна назва кафедри

ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТА)

Освітній рівень

Назва теми

Галузь знань _____
Шифр і назва галузі знань

Спеціальність _____
Шифр і назва спеціальності

Спеціалізація _____
Шифр _____

Виконав: студент __ курсу група _____
Підпис _____ Ініціали, прізвище _____

Керівник _____
Підпис _____ Ініціали, прізвище _____

Нормоконтролер _____
Підпис _____ Ініціали, прізвище _____

До захисту допускаю
Зав. кафедри _____
Підпис _____ Ініціали, прізвище _____

_____ 201__ р.

Хмельницький – 201__

Додаток В
Орієнтовна структура рецензії

РЕЦЕНЗІЯ
на дипломну роботу
студента гр. ПОТМ-18-1

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема: « _____ »

1. Кількісна характеристика роботи.
2. Актуальність теми і доцільність її розробки.
3. Стисла характеристика роботи по розділах.
4. Адекватність і сучасність даних, на яких ґрунтується виконання роботи.
5. Правильність висновків з роботи і практична значимість рекомендацій.
6. Позитивні сторони дипломної роботи.
7. Недоліки поданої роботи, основні зауваження до її змісту, структури, розрахункової, графічної частини тощо.
8. Загальний висновок щодо відповідності (невідповідності) випускової роботи встановленим вимогам, рекомендації роботи до захисту та її попередня оцінка за чотирибальною системою («незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Місце роботи та посада рецензента,
науковий ступінь, вчене звання

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20 __ р.

М.П.